

**Informācija par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā pārskaitītajām
valsts budžeta dotācijām un indikatīvajiem rādītājiem
2015.gada 9 mēnešos¹**

1. VALSTS BUDŽETA DOTĀCIJAS

VSIA „Autotransporta direkcija” no valsts budžeta programmas 31.00.00 „Sabiedriskais transports” 2015.gada 9 mēnešos aprēķināja un Satiksmes ministrija pārskaitīja **61 704 851 EUR**, tajā skaitā:

- apakšprogrammā 31.06.00 „Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem” – **49 975 530 EUR**;
- apakšprogrammā 31.07.00 „Dotācija ar braukšanas maksas atvieglojumiem saistīto zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem” – **11 729 321 EUR** - zaudējumu kompensēšanai par valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem sabiedriskajā transportā;
- apakšprogrammā 31.04.00 „Maksa par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu” – **23 874 774 EUR**.

Tabula Nr. 1

**No valsts budžeta pārskaitītās dotācijas par sabiedriskā transporta pakalpojumu
sniegšanu reģionālos nozīmes maršrutos 2015.gada 9 mēnešos (EUR)**

Uzņēmuma nosaukums	Lotes	Dotācijas zaudējumu kompensēšanai	Dotācijas par braukšanas maksas atvieglojumiem
AS "CATA"	ZA, RPR, VPR	2 609 623	714 583
AS "Liepājas autobusu parks"	DR, C1A, C1B, C1C, KPR	1 190 361	460 924
AS "Nordeka"	A;C2;DA;DR; C1A; C1B; C1C	3 138 494	1 028 000
AS "Pasažieru vilciens"*		28 355 765	1 572 882
AS "Rēzeknes autobusu parks"	LPR	472 279	37 721
AS "Rīgas Taksometru parks"	RPR; C1A	999 992	307 018
AS "Talsu autotransports"	ZR, KPR	921 800	219 435
IK "Alfrīds Greiškāns"	LPR	17 524	1 419
IK "Jānis Vaišļa" un IK "Aivars Ružs"	LPR	20 776	3 641
IK "Juris Springa"	LPR	31 370	6 045
KS "Toms"	ZPR	23 487	3 833
LPKS "Astašova"	LPR	4 545	65
PSIA "Ventpils reiss"	ZR	308 684	164 016
SIA "AIPS"	ZPR; D; C1C	622 986	60 247
SIA "Aiva auto"	ZPR	48 223	3 877
SIA "Aizkraukles ATU"	ZPR; C1B	408 038	38 473
SIA "Aknīstes pakalpojumi"	ZPR	7 234	168
SIA "Auto un būve"	KPR	18 794	2 714
SIA "Balvu autotransports"	LPR	314 551	37 417

¹ Informācija apkopota par sabiedrisko transportu, kas saņem valsts vai pašvaldības finansējumu

SIA "Ceļavējš - ATP"	VPR	41 898	7 172
SIA "Daugavpils autobusu parks"	DA, LPR	1 150 282	338 089
SIA "Dautrans"	LPR	11 435	8 780
SIA "Dekom"	LPR	140 428	14 135
SIA "Dobeles autobusu parks"	D, ZPR	502 527	138 750
SIA "Ekspress - Ādaži"	RPR	212 462	75 216
SIA "Galss Buss"	RPR	174 445	106 592
SIA "Gulbenes - Alūksnes bānītis"		45 000	4 595
SIA "Jelgavas autobusu parks"	D	420 113	144 633
SIA "Jēkabpils autobusu parks"	DA, LPR, ZPR	947 193	237 893
SIA "Ludzas autotransporta uzņēmums"	LPR	277 689	29 189
SIA "Madonas ceļu būves SIA"	VPR	608 929	67 706
SIA "Mīgar"	ZPR	305 826	50 598
SIA "Miks Bus"	LPR	4 895	10 113
SIA "Norma A"	A	1 239 978	313 306
SIA "Ogres autobuss"	RPR; C1B	314 105	60 085
SIA "Pato - 1"	ZPR	12 822	8 178
SIA "Robežnieki AP"	LPR	11 258	2 087
SIA "Rubenītis"	ZPR	6 578	432
SIA "Sabiedriskais autobuss"	DR, C1C, KPR; VPR	1 099 952	220 832
SIA "Spunģēni - Daugavieši"	ZPR	15 643	980
SIA "Tukuma auto"	RPR; C1C	353 264	70 116
SIA "Viesītes transports"	ZPR	6 186	639
SIA "VTU Valmiera"	ZA, VPR	1 325 946	468 747
SIA "Gulbenes autobuss"	VPR; A	329 507	24 106
ZS "Gravas - 1"	LPR	2 517	1 778
Kopā		49 075 404	7 067 225

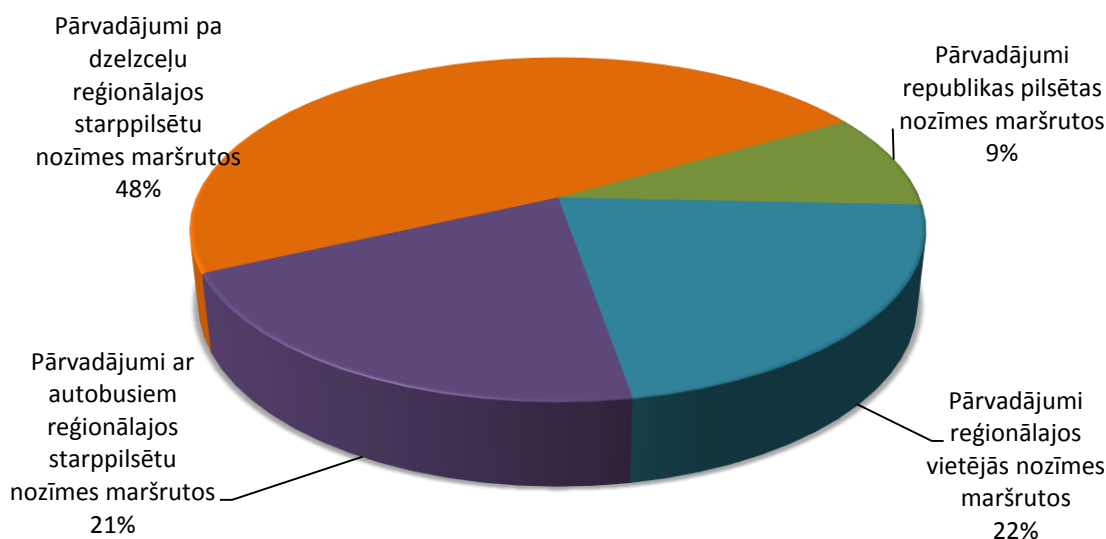
* t.sk. Dotācija par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu

Tabula Nr. 2

No valsts budžeta pārskaitītās dotācijas par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu republikas pilsētas maršrutos 2015.gada 9 mēnešos (EUR)

Republikas pilsētas dome	Dotācija	Dotācijas par invalīdu pārvadāšanu
Daugavpils pilsētas dome	0	303 607
Jelgavas pilsētas pašvaldība	46 474	279 869
Jēkabpils pilsētas pašvaldība	1 612	66 402
Jūrmalas pilsētas dome	0	77 759
Liepājas pilsētas dome	94 104	270 287
Rīgas pilsētas dome	598 721	3 314 707
Rēzeknes pilsētas dome	83 174	114 056
Valmieras pilsētas pašvaldība	11 179	60 448
Ventspils pilsētas dome	64 862	174 961
Kopā pilsētas	900 126	4 662 096

Izmaksātās valsts budžeta dotācijas pa pārvadājumu veidiem 2015.gada 9 mēnešos, %

2. APRĒĶINĀTIE ZAUDĒJUMI

Pamatojoties uz normatīvo aktu noteiktajos pārskatos iesniegto informāciju, reģionālā nozīmes maršrutu tīklā un republikas pilsētu pārvadājumos sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanā par 2015.gada 9 mēnešiem ir aprēķināti zaudējumi, t.sk., valsts garantētā peļņa 67.25 milj. EUR, kas ir par 4.68% vairāk nekā 2014.gada 9 mēnešos.

Pamatā aprēķināto no valsts budžeta kompensējamo zaudējumu pieaugums saistīts ar republikas pilsētu pārvadājumos aprēķināto zaudējumu apmēru, jo sakarā ar Rīgas pilsētā no 2015.gada 1.februāra palielināto braukšanas maksu nepieciešamās kompensācija apmērs par pārvadātajiem invalīdiem ir dubultojies.

Saskaņā ar pārvadātāju iesniegtajiem pārskatiem par sabiedriskā transporta pakalpojumu peļņu vai zaudējumiem par 2015.gada 9 mēnešiem (janvāris – septembris) reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem zaudējumi (t.sk. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķinātā peļņa) sastāda 27.25 milj. EUR. Pārskaitītās dotācijas ir segušas 96% no kopējiem zaudējumiem, tai skaitā peļņa. Savukārt dzelzceļa pārvadājumos 2015.gada 9 mēnešos izmaksātās dotācijas ir segušas 92% no kopējiem zaudējumiem, t. sk. peļņa.

Saskaņā ar saņemtajiem pārskatiem par 2015.gada 9 mēnešu rezultātiem pilsētu nozīmes pārvadājumos republikas pilsētas zaudējumi maršrutos, kuriem vairāk nekā 30% no kopējā maršruta garuma ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas (t.sk. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķinātā peļņa), sastāda 806 tūkst. EUR. Pārskaitītās dotācijas ir segušas aprēķinātos zaudējumus (t.sk. peļņa) un ir izveidojusies valsts dotāciju pārmaxsa 11.62% apmērā. Salīdzinot ar 2014.gada 9 mēnešiem, zaudējumi maršrutos, kuri iziet ārpus pilsētas administratīvās teritorijas vairāk nekā 30%, ir samazinājušies par 35.94%. Attiecībā uz zaudējumiem, kas radušies pilsētas nozīmes maršrutos par invalīdu pārvadāšanu, 2015.gada 9 mēnešos kopējais apmērs aprēķināts 6.72 milj. EUR apmērā un avansā izmaksātā dotācija par braukšanas maksas atvieglojumiem par 2015.gada 9 mēnešiem ir segusi 69% no aprēķinātajiem zaudējumiem. Ņemot vērā Rīgas pilsētas braukšanas maksas palielinājumu, dotāciju segums uz 2015.gada 9 mēnešiem Rīgai ir 62% un pārējām republikas pilsētām (izņemot Rīgu) 97% no kopējās nepieciešamās dotācijas par invalīdu pārvadāšanu.

Sabiedriskā transporta nozari raksturojošie rādītāji par 2015.gada 9 mēnešiem

Pārvadājumu veids	Ieņēmumi (EUR)	Izdevumi (EUR)	No valsts budžeta kompensējami zaudējumi kopā ar valsts garantēto peļņu (EUR)*	Zaudējumi par braukšanas maksas atvieglojumiem pilsētām (EUR)	Nobraukums (t.sk., km un vilcienkm)	Pārvadātie pasažieri, t.sk., bez maksas pārvadātie pasažieri	Pasažierkilometri t.sk., bez maksas pārvadātajiem pasažieriem
Pārvadājumi republikas pilsētas nozīmes maršrutos	46 743 399	125 935 169	806 421	6 719 054	44 851 395	141 213 644	x
Pārvadājumi reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos	10 524 153	24 093 327	14 053 821	x	27 539 699	15 174 298	257 396 042
Pārvadājumi ar autobusiem reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos	17 996 254	30 523 197	13 198 454	x	31 318 277	8 665 869	589 274 212
Pārvadājumi pa dzelzceļu reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos	15 468 117	47 445 402	32 471 808	x	4 177 384	12 986 101	415 271 199
Pavisam kopā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā	90 731 923	227 997 095	67 249 558	6 719 054	107 886 754	178 039 912	1 261 941 453

* Aprēķinātajos zaudējumos nav ņemtas vērā līgumcenas, par kādām pārvadātāji un pasūtītāji noslēguši vienošanos par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu atsevišķos pārvadājumos.

2015.gada 9 mēnešu rādītāju salīdzinājums ar 2014.gada 9 mēnešu rādītājiem (%-lās izmaiņas)

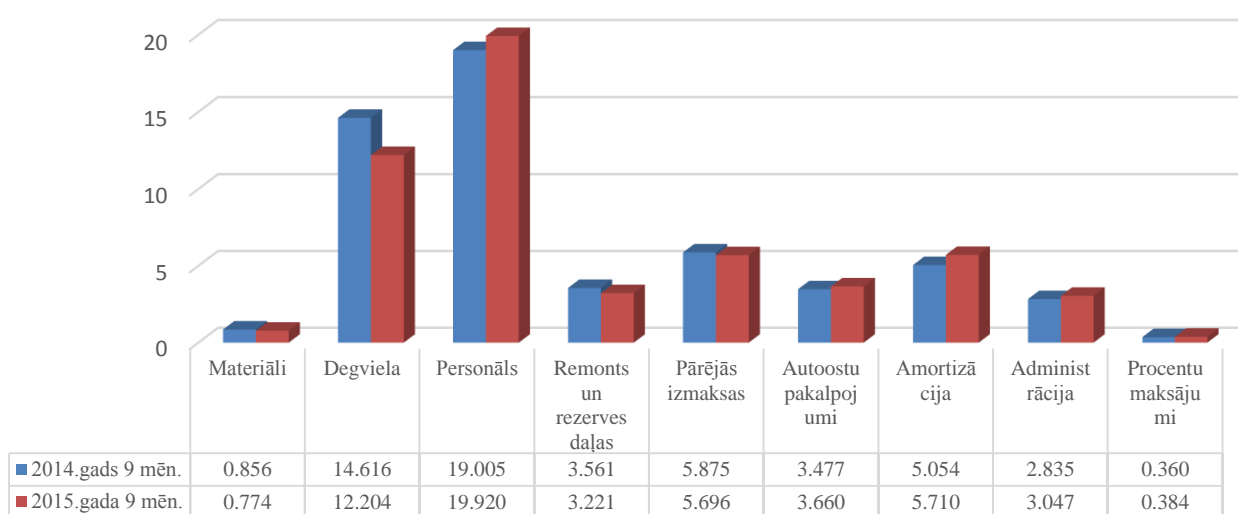
Pārvadājumu veids	Kopējie ieņēmumi (%)	Izdevumi (%)	Faktiskie zaudējumi (%)	Nobraukums (%)	Pasažieri
Republikas pilsētas nozīmes maršruti	19.02%	3.12%	-4.42%	-2.90%	-2.78%
Reģionālie vietējās nozīmes maršruti	-4.23%	-2.58%	-1.25%	0.47%	-4.87%
Reģionālie starppilsētu nozīmes maršruti (autobusi)	-3.26%	-1.24%	1.81%	0.34%	-2.40%
Reģionālie starppilsētu nozīmes maršruti (dzelzceļš)	-0.55%	0.62%	1.19%	-0.56%	-12.97%

3. IEŅĒMUMI, IZDEVUMI

2015.gada 9 mēnešos, salīdzinot ar analoģu periodu 2014.gadā, faktiskie zaudējumi ir samazinājušies vidēji par 2.30% (skatīt Tabulu Nr.4). Samazinājuma pamatā ir izdevumu samazinājums (reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem vidēji par 1.91%) un ieņēmumu palielinājums pilsētas nozīmes maršrutos par 19.02%. Taču, samazinoties par maksu pārvadāto pasažieru skaitam, kopējo ieņēmumu samazinājuma tendence saglabājas. Izņēmums ir republikas pilsētas pārvadājumi, kur jau, kā iepriekš minēts, Rīgas pilsētas braukšanas maksas paaugstinājuma dēļ ir par 27.7% pieauguši ieņēmumi, lai gan par samaksu pārvadāto pasažieru skaits sarucis par 29.42%.

Attēls Nr.2

Izmaksu sadalījums reģionālajos starppilsētu (ar autobusiem) un vietējās nozīmes pārvadājumos (milj. EUR)

Kopējie izdevumi reģionālos pārvadājumos ar autobusiem 2015.gada 9 mēnešos salīdzinājumā ar 2014.gada 9 mēnešiem ir samazinājušies par 1.84%. Degvielas izmaksas vidēji samazinās par 16.5%, remonta un rezerves daļu izmaksas samazinās par 9.55%, savukārt pieaugums ir vērojams personāla izmaksās par 4.82%, amortizācijas atskaitījumos – par 12.99% un administrācijas izmaksās - par 7.48%. Amortizācijas atskaitījumu un procentu maksājumu pieaugums, un remontizmaksu samazinājums liecina par to, ka autobusu pārvadājumos arvien aktīvāk tiek iesaistīta jauna tehnika, kas paaugstina sniegtā sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti (skatīt attēlu Nr.2).

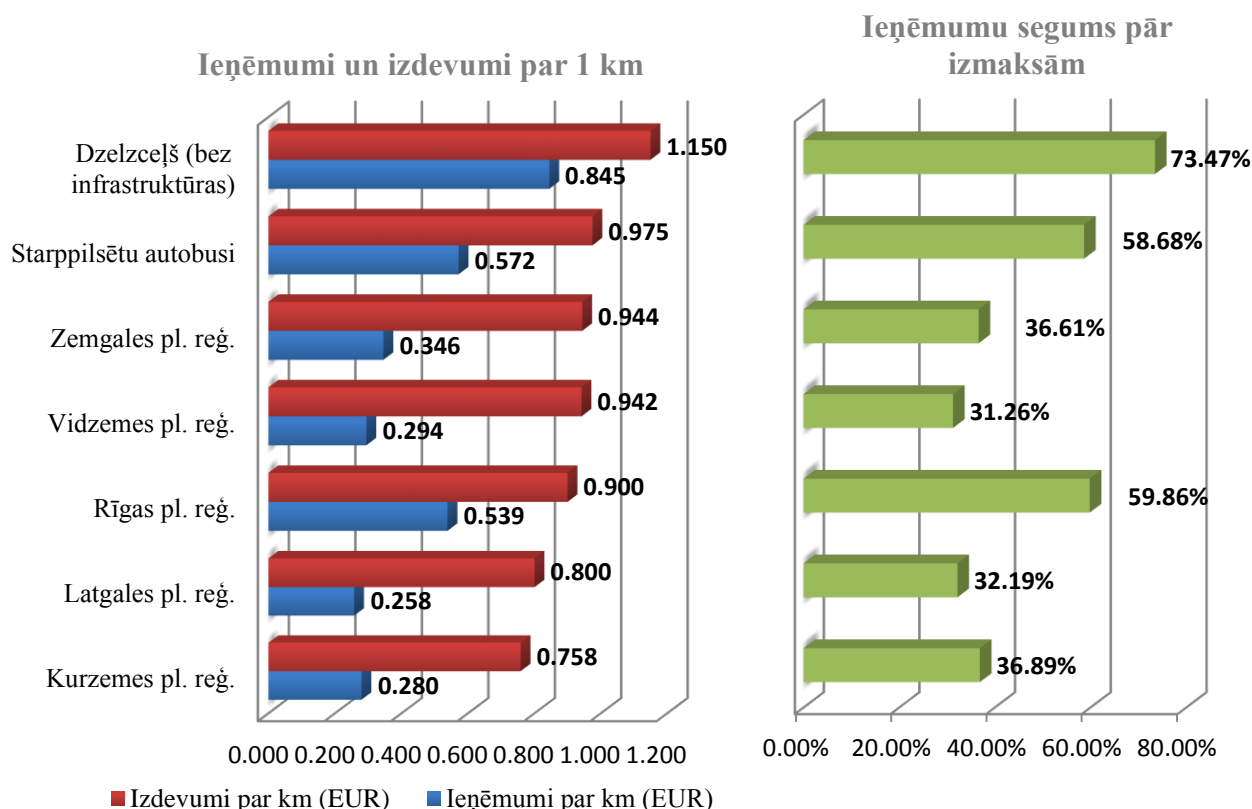
Dzelzceļa pārvadājumos izmaksas ir palielinājušies par 0.62%. Līdzīgi kā autobusu pārvadājumos arī dzelzceļa pārvadājumos, samazinās energoresursu izmaksas par 7.76%, remonta un rezerves daļu izmaksas - par 54.32%, bet par 17.68% palielinās izmaksas, kas saistītas ar personālu, par 33.74% - administrācijas izmaksas un par 22.61% - amortizācijas atskaitījumi. Materiālu izmaksas ir pieaugušas trīs reizes, kas ir saistītas ar to, ka AS "Pasažieru vilciens" no 2015.gada aprīļa pilnībā pārņēmis motorvagonu ritošā sastāva uzturēšanas un remonta funkcijas no AS "VRC Zasulauks".

Nemot vērā to, ka 2015.gada 11.augustā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.435 "Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojumu tarifu" (turpmāk – MK noteikumi Nr.435), kas atceļ 2012.gada 15.maija Ministru kabineta noteikumus Nr.341 „Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” un 1.pielikuma metodiku „Maksimālo kompensējamo izmaksu

noteikšanas kārtība”, pārvadātāju izmaksu kontrole turpmāk tiks veikta saskaņā ar MK noteikumu Nr.435 IV. nodaļu.

Attēls Nr.3

Faktiskie izdevumu un ieņēmumu rādītāji 2015.gada 9 mēnešos pa reģionāliem starppilsētu nozīmes pārvadājumiem (dzelzceļš un pārvadājumi ar autobusiem) un plānošanas reģionu teritorijās veiktajiem reģionālajiem vietējās nozīmes pārvadājumiem

Atbilstoši attēlam Nr.3 ir redzams, ka vietējos pārvadājumos ar autobusiem biļešu ieņēmumu segums pār izmaksām vidēji sastāda tikai 40.44%. Savukārt attiecībā uz dzelzceļa pārvadājumiem, ja aplūko tos bez dzelzceļa infrastruktūras izmaksu komponentes, tad kopējie izdevumi par 1 vagonkm sastāda 4.907 EUR un ieņēmumu segums pār izmaksām ir 73.16%.

4. PASAŽIERI

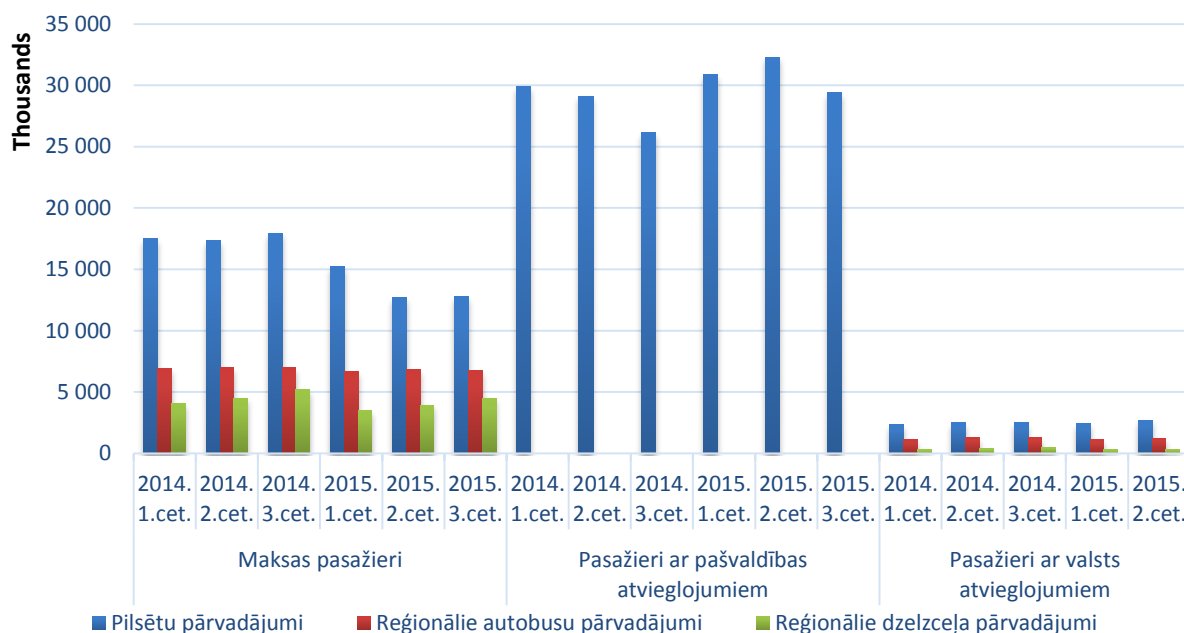
Salīdzinot 2015.gada 9 mēnešu datus ar 2014.gada 9 mēnešiem, reģionālos autobusu maršrutos par maksu pārvadāto pasažieru skaits ir samazinājies vidēji par 7.9% un pilsētas nozīmes maršrutos par maksu pārvadāto pasažieru skaits ir samazinājies par 22.8%. Par iemeslu tam ir izmaiņas pasažieru kategorijās, kuriem tiek piešķirtas pašvaldības braukšanas maksas atvieglojumi un kuras tiek uzskaitītas atsevišķi. Dzelzceļa pārvadājumos pasažieri par samaksu ir sarucis par 13.1%, bet šos statistikas datus nevar uzskatīt par objektīviem, jo AS „Pasažieru vilciens” 2014.gada 8 mēnešos veica pārvadājumus Rīgas pilsētas teritorijā, kur daļa pasažieru tika uzskaitīta divkārsā apmērā.

Pasažieru skaita samazinājuma iemesli reģionālajos pārvadājumos tiek vērtēti ar kopējām iedzīvotāju skaita izmaiņām un labklājības līmeņa paaugstināšanos, kad pārvietošanās tiek nodrošināta ar citiem transporta veidiem (pārsvarā vieglais transports), kā arī 2015.gada 9 mēnešos jāņem vērā ēnu ekonomikas sekas, kas tiek realizēta no neregulāro pārvadātāju puses. Turklāt, tā kā daļa iedzīvotāju darba vietas nodrošinājuma gadījumā ir mainījušas arī dzīvesvietu no perifērijas uz pilsētām, tad arī ar šo ir skaidrojamas pasažieru skaita izmaiņas

starp pārvadājumu veidiem. Kā, piemēram, reģionālos vietējos pārvadājumos pasažieru skaits ir samazinājies par 4.87%, salīdzinājumā – starppilsētu maršrutos par 2.4%.

Attēls Nr.4

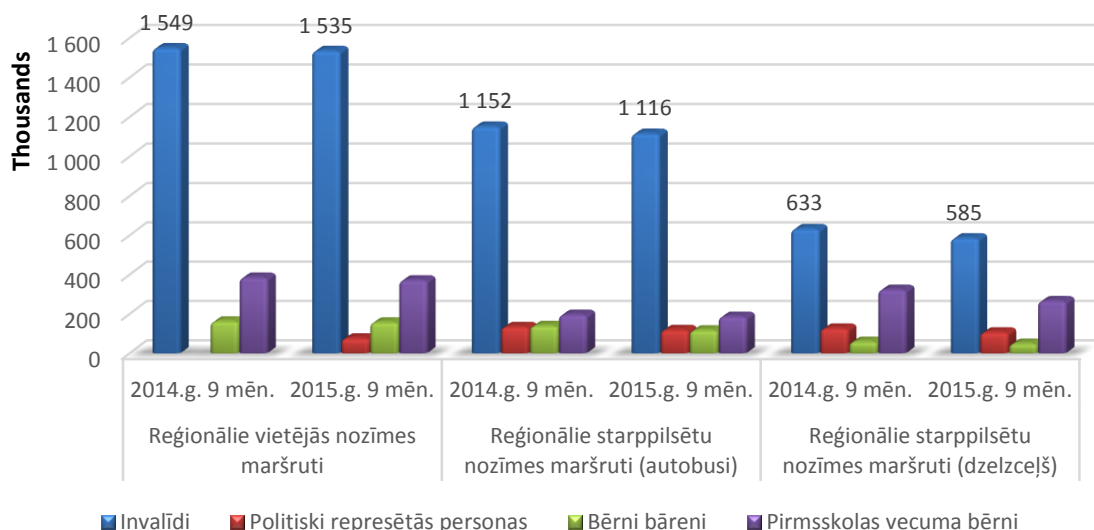
Kopējās pasažieru skaita izmaiņas (tūkst.pasažieri)

Kopējais pārvadāto pasažieru skaits 2015.gada 9 mēnešos, salīdzinot ar līdzvērtīgu iepriekšējā perioda datiem, visos pārvadājuma veidos ir samazinājies par 3.76%, tostarp par maksu pārvadātie pasažieri samazinājās par 16.8% un pasažieru skaits ar braukšanas maksas atvieglojumiem palielinājies par 8.02%. Tas skaidrojams ar pasažieru kategoriju palielinājumu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pilsētu pārvadājumos un invalīdu skaita pieaugumu.

Attēls Nr.5

Ar valsts noteiktiem braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāto pasažieru skaits 2015.gada un 2014.gada 9 mēnešos (tūkst. pasažieri)

Kompensējamo zaudējumu apmērs par personu, kuras ir tiesīgas izmantot valsts noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā, pārvadāšanu ir palielinājies par invalīdu pārvadāšanu – par 29.06%, kam par iemeslu ir Rīgas pilsētas braukšanas maksas (tarifu) palielinājums un neliels pārvadāto invalīdu skaita pieaugums. (skatīt Attēls Nr.6) Neliels palielinājums ir politiski represēto personu pārvadāšanai – par 0.26%. Savukārt parējās kategorijās kompensācijas apmēri samazinās - bērniem bāreņiem par 12.51% un pirmsskolas vecuma bērniem – 9.32%.

Attēls Nr.6

Informācija par 2015.gada 9 mēnešos pārvadātājām pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot sabiedrisko transportu bez maksas

